

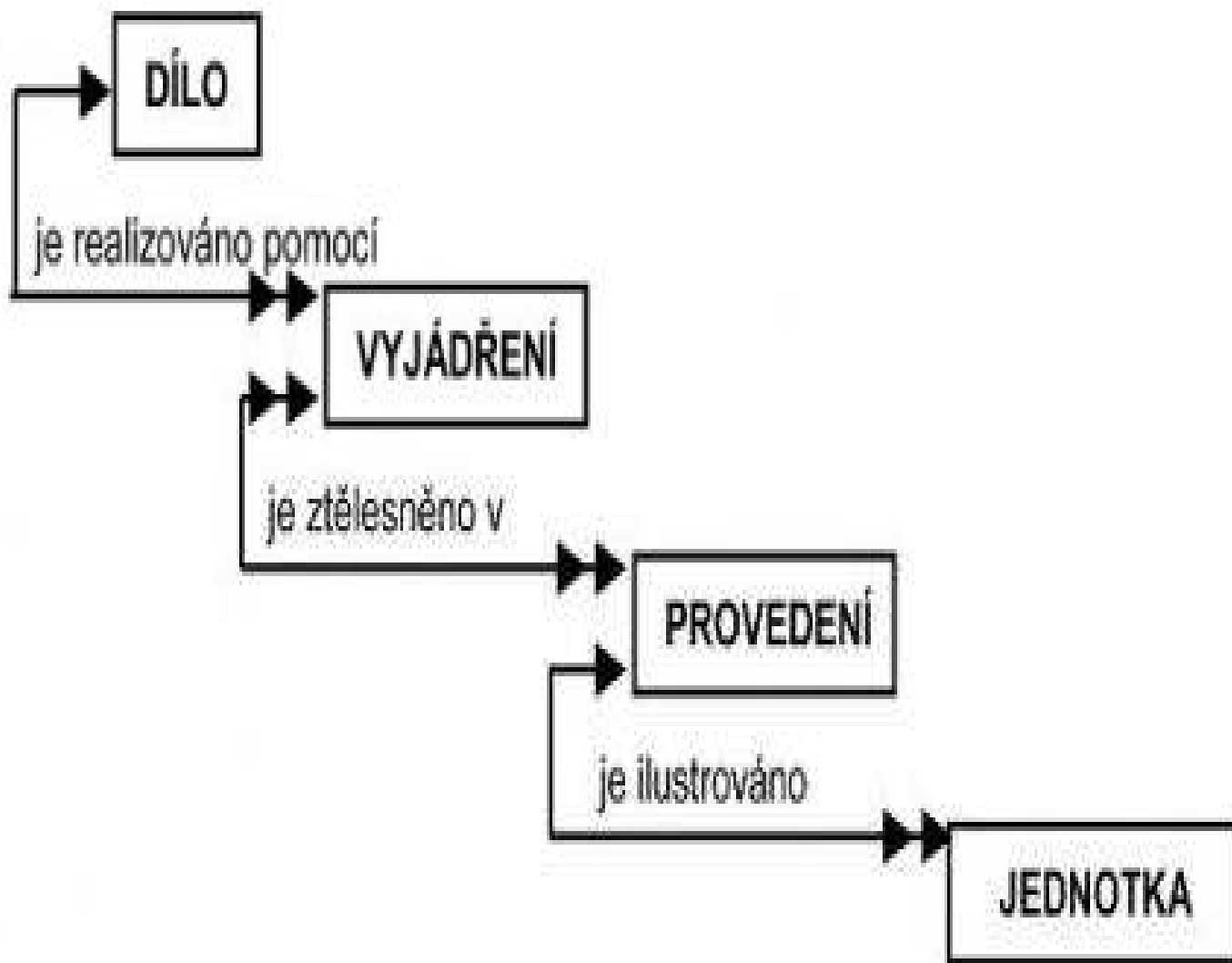
Unifikovaný název

Význam a použití v bibliografickém popisu



Mgr. Marie Koldová
Jihočeská vědecká knihovna
v Českých Budějovicích

Základní pojmy - připomenutí



Unifikovaný název

**Formalizovaná podoba názvu díla,
nezávislá na jeho vyjádření**

K čemu slouží?

- *Funkce shromažďovací – propojí a shromáždí všechna vyjádření (provedení) stejného díla*
- *Funkce rozlišovací – odliší od sebe různá díla s podobným názvem*
- *Funkce identifikační – umožní jednoznačně identifikovat jedno určité dílo i v případě, že se názvy jednotlivých vyjádření (provedení) liší*

Unifikovaný název

RDA

S novými pravidly **výrazně roste význam autorit obecně** a speciálně unifikovaných názvů

Čím více děl bude jednoznačně charakterizováno unifikovanými názvy, tím lépe se dají katalogizační záznamy využít pro moderní vyhledávací metody – automatické i ruční

(velmi žádoucí je i doplnění do starších záznamů)

Unifikovaný název

Základní typy unifikovaných názvů

A : díla známého autora

B : anonymní díla nebo díla více původců s různým podílem na vzniku díla , kde nelze jednoznačně určit hlavní roli (např. film)

- Individuální – pro jedno dílo
- Skupinové – pro soubor více děl (*části bible, hudební díla*)

Unifikovaný název

- Vytváří se pro díla významná, často překládaná, vydávaná v různých vyjádřeních (provedeních), pod různými názvy
- Zpravidla je unifikovaný název v jazyce originálu, nebo je to obecně známá a používaná forma jména
- Pro různé jazykové mutace nebo verze díla se vytvářejí samostatné autority typu UN–
tyto autority se používají pouze pro jmenný popis, pro věcný popis obecné UN bez jazykové verze
- Nepoužívají se zkratky

Unifikovaný název – pole bib. záznamu

- Autorita pro jmenný popis
(pole, 130, 240, 700, 710, 730)
- Autorita pro věcný popis
(600, 610, 630)
- Autorita pro edici
(800, 810, 830)

Unifikovaný název typu Autor/Název

Součástí autority jsou údaje převzaté z autority osoby
(jméno, data, doplňky) + \$t název díla + \$l jazyk verze

100 1 \$a Shakespeare, William, \$d 1564-1616. \$t Hamlet

400 1 \$a Shakespeare, William, \$d 1564-1616. \$t Hamlet, Prince
of Denmark

400 1 \$a Shakespeare, William, \$d 1564-1616. \$t Tragedy of
Hamlet, Prince of Denmark

100 1 \$a Shakespeare, William, \$d 1564-1616. \$t Hamlet. \$l
Česky

400 1 \$a Shakespeare, William, \$d 1564-1616. \$t Hamlet, princ
dánský

400 1 \$a Shakespeare, William, \$d 1564-1616. \$t Hamlet,
kralevic dánský

400 1 \$a Shakespeare, William, \$d 1564-1616. \$t Hamlet,
dánský princ

Unifikovaný název typu Autor/Název

- 100 1 \$a Shakespeare, William, \$d 1564-1616. \$t Hamlet. \$l Český & Anglický

Tato varianta se už **NEPOUŽÍVÁ** pro katalogizaci podle **RDA !!!!** (při retrokatalogizaci podle AACR2R ano)

<http://katalog.cbvk.cz/arl-cbvk/cs/vysledky/?field=SIG&term=C+186.753&search=Hledej&op=result&zf=&sort=&guide=>

http://katalog.cbvk.cz/arl-cbvk/cs/detail/?zf=UF_CBVK&idx=cbvk_us_cat*o626665&iset=7&disprec=1

Unifikovaný název typu Autor/Název

- \$a Hašek, Jaroslav, \$d 1883-1923. \$t Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války

-
- 100 1 \$a Hašek, Jaroslav, \$d 1883-1923. \$t Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války. \$l Polsky \$7 aun2013757644

- 400 1 \$a Hašek, Jaroslav, \$d 1883-1923. \$t Dole i niedole dzielnego żołnierza Szwejka podczas wojny światowej

- 400 1 \$a Hašek, Jaroslav, \$d 1883-1923. \$t Przygody dobrego wojaka Szwejka podczas wojny światowej

- 400 1 \$a Hašek, Jaroslav, \$d 1883-1923. \$t Losy dobrego żołnierza Szwejka czasu wojny światowej

Unifikovaný název typu Autor/Název

Výtvarná díla

- 100 1 \$a Braun, Matyáš Bernard, \$d 1684-1738.
\$t Alegorie Ctností a Neřestí
- 400 1 \$a Braun, Matyáš Bernard, \$d 1684-1738.
\$t Ctnosti a Neřesti
- 680 \$i Soubor soch na zámku Kuks.

Unifikovaný název - Korporace/Název zákony

110 1 \$a Česko. \$t Školský zákon (2004, novela 2015)

**110 1 \$a Rakousko-Uhersko. \$t Gesetz, betreffend
die Regelung der concessionierten Baugewerbe
(1893). \$l Český**

**410 1 \$a Rakousko-Uhersko. \$t Zákon, jímž upravují
se koncesované živnosti stavební (1893)**

Unifikovaný název - Korporace/Název

- církevní dokumenty

\$a Katolická církev. \$b Papež (1978-2005 : Jan Pavel II.). \$t Ex corde ecclesiae

\$a Katolická církev. \$t Decretales Gregorii IX.

- http://katalog.cbvk.cz/ar1-cbvk/cs/detail-cbvk_us_auth-0222574-Katolicka-cirkev-Papez-19221939-Pius-XI/?disprec=1&iset=9

Použije se:

- a) **oficiální zkrácený nebo citační název**
- b) **neoficiální zkrácený nebo citační název užívaný v právnické (odborné) literatuře**

Kdy vytvářet autoritu ?

Pro **jmenný popis** –

řídíme se podle souboru autorit NK

- Pokud autorita existuje, převezmeme
- Pokud existuje, ale není v souboru autorit potřebná jazyková verze – vytvoříme
- *Pokud autorita v NK neexistuje, použijeme autoritu osoby a pouze v bib. záznamu se dopíše \$t s názvem*
- *NK v ALEPHu: pouze ručně zapíše do pole 700 údaje o autorovi a název díla do příslušných podpolí - bez čísla autority*
(používáme u dokumentu typu soubor několika nevýznamných děl bez společného názvu - přítisky)

Kdy vytvářet autoritu ?

Pro věcný popis

se autorita **vytváří VŽDY** nezávisle na NK – pokud je dílo předmětem dokumentu, domníváme se, že je dost významné na to, aby mělo vlastní názvovou autoritu

Pro edice

se autority **vytvářejí VŽDY** (NK autority edic ke stažení neposkytuje – praxi v ALEPHu neznám)
(pokud v záznamu na webu NK najdete v poli 830 \$0 s, jedná se o platnou autoritní podobu edice)

Unifikovaný název – anonymní dílo

Bible a její části

* Unifikované názvy v češtině – dodržují se standardní české termíny

- Nepoužívají se zkratky!!!
- Název NIKDY nezačíná členem !!!

\$a Bible. \$p Nový zákon. \$l Anglicky

NE v RDA !!! Bible. Nový zákon. Česky & Anglicky

* U podrobnějších částí se vynechají střední články

Př. NE *\$aBible \$iStarý zákon \$iEzdráš*

správně: \$aBible \$iEzdráš

Unifikovaný název – anonymní dílo

Souborné UN bible

Vytváří se UN pro soubory biblických textů

\$a Bible. \$p Evangelia

\$a Bible. \$p Epištoly

\$a Bible. \$p Pentateuch

\$a Bible. \$p Historické knihy

Unifikovaný název – anonymní dílo

- Bible, její části a verze
- *\$a Bible. \$l Latinsky. \$s Vulgata*
- *\$a Bible. \$p Nový zákon. \$l Česky. \$s Kralická*

- **NK má UN bible a jejích částí velmi podrobně zpracované, jen výjimečně je potřeba vytvořit UN pro chybějící jazykovou verzi**

Unifikované názvy hudebních děl

Nejsložitější disciplína v oboru UK

Struktura:

- * Vstupní prvek
- * Doplnky (typ skladby, obsazení, úprava)

Typy UN

- * Individuální názvy
- * Skupinové názvy
- * Distinktivní unifikovaný název (pro díla, jejichž název neobsahuje typ skladby – např. opery, operety)



Unifikované názvy hudebních děl

Volba názvu:

- * název, pod kterým bylo dílo poprvé vydáno, či uvedeno
- * není-li známo ani první vydání, pátrá se po dalších variantách a volí se nejznámější název

Unifikované názvy hudebních děl

- Příklady:

\$a Janáček, Leoš, \$d 1854-1928. \$t Sonáty, \$m housle, klavír

\$a Janáček, Leoš, \$d 1854-1928. \$t Kvartety, \$m housle (2), viola, violoncello, \$n č. 1

\$a Smetana, Bedřich, \$d 1824-1884. \$t Braniboři v Čechách. \$p Tvůj obraz, dívka

\$a Vivaldi, Antonio, \$d 1678-1741. \$t Cimento dell'armonia e dell'invenzione. \$n Č. 7

Filmy, seriály, TV pořady

Používají se ve věcném popisu.

Mají více rovnocenných autorů, proto se vytváří UN se záhlavím 130

\$a Pán prstenů. \$p Návrat krále

Výjimka v české interpretaci – filmy v češtině podle praxe NFÚ– na příští poradě k věcné se bude řešit změna na jazyk originálu)

(UN předlohy:

- 100 1 **\$a Tolkien, J. R. R. \$q (John Ronald Reuel), \$d 1892-1973. \$t Return of the king**
- 400 1 **\$a Tolkien, J. R. R. \$q (John Ronald Reuel), \$d 1892-1973. \$t Lord of the rings. \$n 3, \$p Return of the king**
- -----
- 100 1 **\$a Tolkien, J. R. R. \$q (John Ronald Reuel), \$d 1892-1973. \$t Return of the king. \$l Český**
- 400 1 **\$a Tolkien, J. R. R. \$q (John Ronald Reuel), \$d 1892-1973. \$t Pán prstenů. \$n 3, \$p Návrat krále**
- 400 1 **\$a Tolkien, J. R. R. \$q (John Ronald Reuel), \$d 1892-1973. \$t Návrat krále**

Filmy, seriály, TV pořady

\$a Trní (televizní pořad) (*existuje i hud. skupina Trní*)

Ale:

\$a Tajemství rodu

\$a S Jakubem na rybách

Kvalifikátor se použije, pokud existují authority pro různé entity stejného názvu – rozlišení, pokud se nepoužije, určení typu díla pak bývá v poznámce

http://katalog.cbvk.cz/arl-cbvk/cs/detail-cbvk_us_auth-0161325-Tajemstvi-rodu/?disprec=3&iset=14

Obrazy, sochy, výtvarná díla

- 130 o \$a **Madona z Veverří (obraz)**
- 370 \$c **Česko**
- 430 o \$a **Madona veverská (obraz)**
- 680 \$i **Obraz z druhé poloviny 14. století. Autorsky je připisovaný buď Mistru vyšebrodského oltáře nebo osobě pod jménem Nicolaus Pictor.**

- 130 o \$a **Stará Matka Boží**
- 430 o \$a **Žarošická Matka Boží**
- 680 \$i **Dřevěná socha Panny Marie z r.1325 v kostele sv. Anny v Žarošicích.**

Edice

Typ Autor / Název

\$a Čech, Svatopluk, \$d 1846-1908. \$t Vybrané spisy

http://katalog.cbvk.cz/arl-cbvk/cs/detail-cbvk_us_auth-0193882-cech-Svatopluk-18461908/?disprec=8&iset=13

Typ Korporace / Název

\$a Masarykova univerzita. \$b Filozofická fakulta.

\$t Spisy

http://katalog.cbvk.cz/arl-cbvk/cs/detail/?zf=DATA&idx=cbvk_us_auth*0012571&iset=17&disprec=15

Edice

Unifikovaný název

\$a Česká próza (Baronet)

\$a Česká próza (Melantrich)

\$a Delfín (Ivo Železný)

\$a Almanach Spolku paní a dívek

http://katalog.cbvk.cz/arl-cbvk/cs/detail-cbvk_us_auth-0027079-Svetova-literatura-Vysehrad/?disprec=2&iset=16

http://katalog.cbvk.cz/arl-cbvk/cs/detail-cbvk_us_auth-0008539-Baronetka/?disprec=1&iset=18

UN v bibliografickém popisu

100

Do pole 100 se UN **NIKDY NEPOUŽÍVÁ**
(kombinace s pole 240)!!!

110

Platí **TOTÉŽ**

130 **UN bez autora**

(pro bibli a její části, pokud je obsahem díla přímo text bible, názvy dalších děl bez autora – authority s jazykovou verzí!!!)

UN v bibliografickém popisu

240

Pole se použije , pokud se jedná o dílo, jehož autor je uveden v poli 100 (nebo 110).

V ARL: stahujeme sem autoritu Autor/Název, v poli se objeví pouze podpole t a l, a číslo autority, při převzetí záznamu jinou knihovnou se číslo autority odfiltruje

Autoritu přebíráme ze souboru autorit NK, tvoříme pouze jazykové mutace

UN v bibliografickém popisu

240

Pokud autorita Autor/Název není vytvořena, a název dokumentu se liší od názvu originálu, vyplní se do \$t a \$l ručně název originálu, bez čísla autority

*= **Název originálu se přednostně zapisuje do pole 240!!!***

*Pouze v případě, že **nelze zjistit název originálu**, např. předlohou pro překlad nebyl originál, ale už nějaká jinojazyčná verze, název originálu je nejednoznačný, nejistý, pak se název předlohy pro překlad zapíše do pole 765 !!!*

UN v bibliografickém popisu

- Pole 700, 710, přítisky

1. více děl jednoho autora

Do pole 100 – autorita osoby,

do polí 700 autority Autor/Název všech obsažených děl
2. indikátor je 2

Pokud není vytvořen UN pro tato díla, stáhne se v JVK autorita autora a název do \$t se dopíše ručně

V NK a SK v takovém případě se zapíše pouze údaje o autorovi a do \$a název díla – pole pak neobsahuje číslo autority

Více děl jednoho autora - příklad

- 100 1# \$a Čapek, Karel, \$d 1890-1938 \$7 jk01021023 \$4 aut
- 245 10 \$a Hordubal ; \$b Povětroň ; Obyčejný život / \$c Karel Čapek
- 700 12 \$a Čapek, Karel, \$d 1890-1938. \$t Hordubal
- 700 12 \$a Čapek, Karel, \$d 1890-1938. \$t Povětroň
- 700 12 \$a Čapek, Karel, \$d 1890-1938. \$t Obyčejný život

Více děl jednoho autora – příklad

UN je odlišný od názvu v poli 245

- *100 1# \$aShakespeare, William, \$d 1564-1616 \$7
jn19981002129 \$4 aut*
- *245 10 \$a Králevic dánský ; \$b Romeo a Julie / \$c
William Shakespeare*
- *700 12 \$a Shakespeare, William, \$d 1564-1616. \$t Hamlet. \$l
Česky \$7aun2006373422*
- *700 12 \$a Shakespeare, William, \$d 1564-1616. \$t Romeo and
Juliet. \$l Česky \$7aun2006373460*
- *740 02 \$a Romeo a Julie*

Více děl jednoho autora – příklad

Jedná se o překlad, ale není znám název originálu

- 100 1# \$a Berkeley, Anthony, \$d 1893-1971 \$7 jn19981000528 \$4 aut
- 245 10 \$a Případ otrávené bonboniéry ; \$b Přelíčení a omyl ; Záhada u Jeskyně milenců / \$c Anthony Berkeley
- 700 12 \$a Berkeley, Anthony, \$d 1893-1971. \$t Případ otrávené bonboniéry
- 700 12 \$a Berkeley, Anthony, \$d 1893-1971. \$t Přelíčení a omyl
- 700 12 \$a Berkeley, Anthony, \$d 1893-1971. \$t Záhada u Jeskyně milenců
- **!!! Bez čísel authority – autorita nebyla vytvořena!!!**

Více děl více spoluautorů

- 100 1# \$a Šimek, Miloslav, \$d 1940-2004 \$7 jk01130046 \$4 aut
- 245 10 \$a *Besídka zvláštní školy ; \$b Besídka v rašeliništi ; Návštěvní dny / \$c Miloslav Šimek, Jiří Grossmann*
- 700 1# \$a Grossmann, Jiří, \$d 1941-1971 \$7 jk01032740 \$4 aut
- 700 12 \$a Šimek, Miloslav, \$d 1940-2004. \$t *Besídka v rašeliništi*
- 700 12 \$a Šimek, Miloslav, \$d 1940-2004. \$t *Návštěvní dny*

(!!! Název díla se uvede pod jménem prvního autora, druhý autor uveden v poli 700 pouze jako základní autorita osoby)

Více děl více spoluautorů

- Stejný případ, ale UN se liší od názvu v poli 245
- 100 1# \$a Voskovec, Jiří, \$d 1905-1981 \$7 jk01150746 \$4 aut
- 240 1# \$a Osel a stín. \$l Německy
- 245 14 \$a *Der Esel und der Schatten ; \$b Cäsar ; Der Henker und der Narr / \$c Jiří Voskovec, Jan Werich*
- 700 1# \$a *Werich, Jan, \$d 1905-1980 \$7 jk01151601 \$4 aut*
- 700 12 \$a *Voskovec, Jiří, \$d 1905-1981. \$t Caesar. \$l Německy*
- 700 12 \$a *Voskovec, Jiří, \$d 1905-1981. \$t Kat a blázen. \$l Německy*
- 740 02 \$a *Cäsar*
- 740 02 \$a *Henker und der Narr*

Každé dílo má jiné autory

- Jednotlivá díla mají jednoho autora
- 245 10 \$a Karla / \$c Božena Němcová. Kříž u potoka / Karolína Světlá
- 700 12 \$a Němcová, Božena, \$d 1820-1862 \$t Karla
- 700 12 \$a Světlá, Karolína, \$d 1830-1899. \$t Kříž u potoka

Každé dílo má jiné autory

**Totéž - unifikovaný název je odlišný od
245 \$a**

- *245 10 \$a Králevic dánský / \$c William Shakespeare.
Poslední dobrodružství dona Juana / Moliere*
- *700 12 \$a Shakespeare, William, \$d 1564-1616 . \$t
Hamlet. \$l Český \$7 aun2006373422*
- *700 02 \$a Moliere, \$d 1622-1673. \$t Dom Juan. \$l
Český \$7 aun2008458641*
- *740 02 \$a Poslední dobrodružství dona Juana*

Některé z děl má více autorů

- 245 00 \$a *Její pastorkyňa* / \$c *Gabriela Preissová. Maryša* / A. a V. *Mrštíkové*
- 700 12 \$a *Preissová, Gabriela, \$d 1862-1946. \$t Její pastorkyňa \$7 aun2015876290*
- 700 12 \$a *Mrštík, Alois, \$d 1861-1925. \$t Maryša \$7 aun2007386618*
- 700 1# \$a *Mrštík, Vilém, \$d 1863-1912 \$7 jk01082335 \$4 aut*

Některé z děl má více autorů

Názvy v poli 245 se liší od názvů v 700

- *245 00 \$a Solaris / \$c Stanisław Lem. Piknik u cesty / Arkadij a Boris Strugačtí*
- *700 12 \$a Lem, Stanisław, \$d 1921-2006. \$t Solaris. \$l Český \$7 aun2009501532*
- *700 12 \$a Strugackij, Arkadij Natanovič, \$d 1925-1991. \$t Piknik na obočine. \$l Český \$7aun2010570062*
- *700 1# \$a Strugackij, Boris Natanovič, \$d 1933- \$7 jn19990210590 \$4 aut*
- *740 02 \$a Piknik u cesty*

UN v bibliografickém popisu

- 730

unifikované názvy dalších děl bez známého autora, pokud dokument obsahuje více takových děl nebo kombinaci děl s autorem a bez

http://katalog.cbvk.cz/ar1-cbvk/cs/detail-cbvk_us_cat-0608674-Novy-zakon-Pana-naseho-Jezise-Krista/?disprec=1&iset=2 -

UN v bibliografickém popisu

Pole 730

Unifikovaný název díla bez známého autora
převyprávěný známým autorem – biblické texty

Hlavní záhlaví – pole 100 se jménem autora
adaptace

UN pro bibli v poli 730

http://katalog.cbvk.cz/arl-cbvk/cs/detail-cbvk_us_cat-0599468-Bible/?disprec=1&iset=6

UN v bibliografickém popisu

- **740**

Do pole 740 se zapisují **další názvy u dokumentů obsahujících více děl** jednoho nebo více autorů, pokud se tyto názvy **liší od názvů originálů** nebo unifikovaných názvů

Indikátory: 0 2

Názvy se do pole **zapisují**, nejedná se o authority !!!

UN v bibliografickém popisu

Věcný popis

Pro věcný popis se použije UN základní nezávisle na jazykové verzi dokumentu!!!

Výjimka – pokud je předmětem díla konkrétní verze dokumentu (např. kralická bible)

600 – autorita Autor / Název

610 – autorita Korporace / Název

630 – unifikovaný název bez autora nebo dílo s více původci různých rolí (bible, ostatní náboženské texty, filmy, televizní pořady, výtvarná díla a apod.)

UN v bibliografickém popisu – Věcný popis

http://katalog.cbvk.cz/arl-cbvk/cs/detail-cbvk_us_cat-0386460-Marketa-Lazarova/?disprec=1&iset=7

http://katalog.cbvk.cz/arl-cbvk/cs/detail-cbvk_us_cat-0353648-Abraham-Izak-Jakob/?disprec=1&iset=5

http://katalog.cbvk.cz/arl-cbvk/cs/detail-cbvk_us_cat-m0207661-Pipi-a-Sokrates/?disprec=1&iset=6

UN - edice

- **Edice typu Autor / Název**
- *(různé výběry z díla, souborná vydání děl jednoho autora)*
- **800 1 \$a Arbes, Jakub, \$d 1840-1914. \$t Spisy**

UN - edice

- Edice typu **Korporace / Název**
- 810 2 **Ša Česká zemědělská univerzita v Praze.**
št Učební texty

UN - edice

Edice bez autorské role

- 830 0 \$a Světová literatura (Melantrich)
- -----
- 830 0 \$a Bílá místa historie

Deskriptivní podoba názvu autority se VŽDY uvede v poli 490 bibliografického záznamu!!!!

Pokud je součástí fráze i označení svazku, ponechává se v podpoli a

Příklad: Spisů Dědictví Komenského 2. svazek